

Gewrichtspijn bij ouderen met comorbiditeit; vroege signalering van een verslechtering in functioneren en identificatie van knelpunten in de zorg

Drs. Lotte Hermsen

Dr. Stephanie Leone

Dr. Martin Smalbrugge

Prof. Dr. Joost Dekker

Prof. Dr. Henriëtte van der Horst

EMGO Institute for Health and Care Research

Nationaal Programma Ouderenzorg

VU university medical center

VU University Amsterdam

emGO+
Institute for Health and Care Research

Achtergrond

- 50% van alle ouderen heeft dagelijks last van gewrichtspijn
- Gewrichtspijn kan een enorme impact hebben op het functioneren en de kwaliteit van leven
- Veel ouderen hebben naast gewrichtspijn ook andere chronische aandoeningen
- Pijnklachten aan de gewrichten worden onvoldoende herkend en behandeld als er andere chronische aandoeningen aanwezig zijn
- Ouderen met gewrichtspijn en andere chronische aandoeningen hebben een grotere kans om beperkt te raken in het dagelijks functioneren

Doel van het project

→ Ontwikkelen van een instrument voor hulpverleners om een verslechtering in functioneren, bij ouderen met gewrichtspijn en chronische aandoeningen, vroegtijdig op te sporen en te monitoren

In kaart brengen van de betekenis en de gevolgen van gewrichtspijn bij ouderen met chronische aandoeningen

In kaart brengen van zorggebruik, zorgbehoeften en eventuele knelpunten in de zorg

Studie design

Prospectief cohort onderzoek

Dataverzameling (metingen):

→ Kwantitatief	
Screening (t.b.v. selectie patiënten)	vragenlijst
Baselinemeting	Vragenlijst Fysieke metingen Interview
Follow-up metingen (6, 12 en 18 maanden)	Vragenlijst
→ Kwalitatief	
Focusgroepen	Groepsbijeenkomsten

Studiepopulatie

Onderzoekspopulatie

- 65+ ouderen
- Minimaal 2 chronische aandoeningen
- Meeste dagen last van gewrichtspijn

Power-analyse

- 450 patiënten
- $\pm$ 40 huisartsenpraktijken

Selectie patiënten (3 stappen)

Proces	Methode	Uitvoering
Stap 1	<u>Selectie patiënten uit het HIS</u> <ul style="list-style-type: none"> • 65 jaar of ouder • 2 of meer chronische aandoeningen (Exclusief chronische aandoeningen aan het bewegingsapparaat)	Onderzoeker
Stap 2	<u>Hanteren exclusiecriteria</u> <ul style="list-style-type: none"> • Beslisboom	Huisarts
Stap 3	<u>Patiënten screenen op de aanwezigheid van gewrichtspijn:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Frequentie pijnklachten • Duur pijnklachten • Ernst pijnklachten	Onderzoeker

Stap 2: Hanteren exclusiecriteria

Beslisboom

Inclusie patiënten		Exclusie patiënten	
Patiënt van 65+ met minimaal 2 chronische aandoeningen			
↓ Ja			
1.	Verblijft de patiënt langdurig in het buitenland?	Ja →	Exclusie patiënt (Graag noteren)
2.	Heeft de patiënt een ernstig levensbedreigende aandoening, een korte levensverwachting of wordt verwacht dat de patiënt onrustig wordt van het onderzoek?		
3.	Is er bij de patiënt sprake van een verstandelijke beperking, cognitieve beperking of verminderd bewustzijn?		
4.	Is de patiënt onvoldoende in staat om vragenlijsten in te vullen of deel te nemen aan een interview (problemen met de Nederlandse taal / doofheid / blindheid)?		
↓ Nee			
5.	Zijn de chronische aandoeningen van de patiënt actueel op dit moment? Actuele/ actieve aandoening: <ul style="list-style-type: none"> •herhaaldelijke diagnostiek •recentelijk behandeld of onderdeel van consult •recentelijk medicatie voorgeschreven •consequente monitoring van de aandoening •progressieve aandoeningen <p>Chronische aandoeningen die op dit moment niet actueel zijn, graag markeren/doorkruisen op de lijst.</p>		

Studiepopulatie

Patiënten die geselecteerd worden voor de baselinemeting:

- 65 jaar of ouder
- minimaal 2 chronische aandoeningen
- in de afgelopen maand op de meeste dagen last van gewrichtspijn
- Toestemming voor deelname

Metingen

Meting	Methoden	Variabelen		
Baseline meting	INFORMED CONSENT	Vragenlijst	(Dagelijks) functioneren - Mobiliteit - Zelfredzaamheid - participatie Kwaliteit van leven	Kenmerken van gewrichtspijn Sociaal demografische factoren Psychologische factoren Omgevingsfactoren Individuele factoren
		Interview	Zorgbehoeften	
		Fysieke metingen	Dagelijks functioneren	
			Kwetsbaarheid	
		HIS gegevens	Medicatie/zorg gebruik	
Chronische aandoeningen (bewegingsapparaat)				
Follow-up metingen	Vragenlijst	(Dagelijks) functioneren - Mobiliteit - Zelfredzaamheid - participatie Kwaliteit van leven	Kenmerken van gewrichtspijn Tijdsafhankelijke variabelen: - Psychologische factoren - woonsituatie	
Focusgroepen	Groepsbijeenkomsten	Betekenis van gewrichtspijn, pijngedrag		
		Zorgbehoeften		

Belasting patiënt

Invullen vragenlijsten

- Screeningsvragenlijst
- Baselinevragenlijst
- 3x follow-up vragenlijst

Bezoek aan huis

- Interview
- Kort lichamelijk onderzoek

Mogelijke deelname aan focusgroep (n=25)

Belasting huisartsenpraktijk

Taken	Uitvoering
Draaien query in HIS	Onderzoeker
Hanteren exclusiecriteria (45-60 minuten)	Huisarts
Verzamelen aanvullende gegevens HIS : <ul style="list-style-type: none"> • medicatiegebruik/ zorggebruik • Chronische aandoeningen bewegingsapparaat	Onderzoeker

Hartelijk dank voor uw aandacht!

Vragen??

I.hermsen@vumc.nl

